

Grundejerforeningen Henne Strand

Nr. 43 • september 2008 • 16. årgang

Traditionen tro afholdes

MIDTVEJSMØDE

onsdag den 15. oktober 2008 kl. 19 – 21

i vandrerhjemmet Solfang, Strandvejen 458, Henne Strand

Dagsorden:

1. Velkomst ved formanden, Evald S. Klausen
2. Indlæg med kortfilm om kronvildtet i Oksbølreservatet, som også trækker op i Henne Strand-området. Vildtkonsulent Ole Daugaard, SNS, fortæller.
3. Bestyrelsens opgaver siden generalforsamlingen v. Knud Sørensen.
4. Medlemmerne har ordet. Bl.a. drøftelse vedr. udvidelsen af antallet af asfaltbelagte gennemkørselsveje i forbindelse med asfalteringen af Gøgevej i 2009: Mågevej-Agerhønevej og Musvågevej
5. Eventuelt

Under mødet serveres øl, vin eller sodavand m.v.

HIMLEN OVER HENNE

Her om efteråret er der mange nætter, hvor stjerner og planeter står helt tydeligt på himlen over Henne Strand. Nu er chancen der for at få noget at vide om det uendelige rum:

Torsdag den 16. oktober kl. 19

i vandrerhjemmet Solfang

fortæller et af grundejerforeningens medlemmer, lektor, cand.scient. Søren Frandsen, Institut for Fysik og Astronomi v. Århus Universitet, om den del af rummet, vi kan opleve her.

Alle medlemmer og deres gæster er velkomne

- mon ikke grundejerforeningen byder på en forfriskning?

KORT NYT

VEJARBEJDER

Fra 15. september til 9. oktober pålægges ny asfaltbelægning på følgende vej: Hjelmvej, Gyvelvej,

Klitvej, Vibevej og Sneppevej. Hertil kommer asfaltering og befæstning af dele af særligt udsatte sideveje. På strandparkeringspladsen asfalterer Varde kommune.

Der kan i perioden være spærret for ind- og udkørsel i op til ½ dag, og der må regnes med kortvarige henvisninger til omkørsler.

Orientering om trafikale ændringer vil blive meddelt ved skiltning, og man bedes parkere uden for arbejdsområder.

Turistkontoret

har fået ny turisme-koordinator. Vi byder Sanne Gade Jensen velkommen og håber på godt samarbejde.

Bestyrelsen

har ved sit møde den 28. august vedtaget at melde Grundejerforeningen Henne Strand ind i Danmarks Naturfredningsforening og håber

på et godt samarbejde med lokalafdelingen i Varde ud fra den betragtning, at vi lokalt samarbejder med flere øjne og ører, idet kommunen ikke er forpligtet til at orientere os om tiltag, der kunne få betydning også for Henne Strand. Samarbejdet indebærer også, at der måske vil stå flere lokale CPR-numre bag eventuelle fællesinitiativer.

Udviklingsstrategi

2007 – 2019

Varde kommune har fremlagt sit forslag om strategien i de kommende år med høringsfrist pr. 31. august d.å. På initiativ af Hejbøl Grundejerforening er bestyrelsen gået aktivt ind i et fælles hørings-svar og har opnået tilslutning til de to foreningers svar fra 16 andre sommerhusgrundejerforeninger - primært langs vestkysten. Det skal nævnes, at kommunen ikke har orienteret sommerhusområderne om initiativet.

Udviklingsstrategien kan ses på www.vardekommune.dk. De 18 foreningers svar kan læses på side 14.

Livreddertårnet

er kommet for at blive. Det er Varde kommune og Trygfonden, der samarbejder om driften. Heldigvis har der ikke været drukneulykker i denne sommer. Alligevel har livredderne

gjort nytte ved flere aktioner, hvor badende skulle hentes ind, og deres tilstedeværelse har helt bestemt virket præventivt på badegæsterne.

Nye bænke

Grundejerforeningen, Handelsstandsforeningen, Schultz-Houstrup og Købmand Hansen har investeret i 4 nye bænke i "købefri" zoner i strandbyen. Bænkene vil snarest blive etablerede.

Sommerens arrangementer

Handelsstandsforeningens Skt. Hansbål tiltrækker flere og flere

mennesker. I år var borgmester Gylling Haahr hovedtaler.

Late-night-arrangementerne har også tiltrukket mange, men især den store rock-koncert med orkestret Flashback på parkeringspladsen ved turistkontoret var et hit. Ca. 1000 mennesker var mødt op. Også Cirkus Zalmov og det lille tog fra Henneby til stranden, den daglige tur ind over heden og musikarrangementerne på Strandgårdens torv bør nævnes.

Strandbyens handlende har megen ære af de mange initiativer.

ERHVERVSBYGGERIET I HENNE STRAND

Bestyrelsen bliver af og til kritiseret for ikke at skride ind over for bygherrers overskridelser af kommunale godkendelser, f.eks. som det er sket i forbindelse med byggeriet på Strandvejen 413. Bag forhuset er der etableret et par udbygninger af træ på fortovet langs Gyvelvej.

På de originale arkitekttegninger var fortovet ikke inddraget. Bygherren har så efterfølgende udvidet, uden kommunen, som vi har informeret, er skredet ind.

Det skal understreges, at grundejerforeningen ikke bliver hørt i forbindelse med erhvervsbyggeri i strandbyen, og at eksemplet alene er et eksempel på forhold, der er godkendt af kommunen.

Grundejerforeningen har igen og igen forsøgt at fastholde kommunen på overholdelse af bestemmelserne om parkeringspladser i forbindelse med etableringen af nye forretninger med skiftende held.

Klinting vandværk

er netop sammen med Svendborg

Vand og Videbæk Energiforsyning blevet kåret som de sønderjyske og fynske finaledeeltagere med det bedste vand i Dansk Vand Grand Prix og dyster den 22. september mod de øvrige regionale vindere i finalen i Operaen i København.

Filsø skal igen være sø

Danmarks Naturfredningsforening har foreslået, at Filsø skal gendannes som sø. Miljøminister Troels Lund Poulsen er positiv over for et partnerskab mellem staten og en privat fond. Der er dog ikke sat kroner og øre på statsstøttens størrelse.

Brændeovne

Pr. 1. juni er der kommet skærpede krav til nye brændeovne. Det skyldes, at Miljøstyrelsen ønsker at nedbringe partikelforureningen, idet det skønnes, at brændeovns-partikler mindst medfører 200 ekstra dødsfald, 160 ekstra hospital-indlæggelser p.g.a. luftvejslidelser samt 60 nye tilfælde af kronisk bronchitis om året. Se mere på www.miljonyt.dk/133/rapport_braendeovnsforurening.htm.

Opmærkning af stier ved Tuttesbjerg og Lyngbos hede

Der er nu sammen med Skov- og Naturstyrelsen aftalt en opmærkning af stiforbindelsen fra Strandvejen til Tuttesbjerg og videre øst om Tuttesbjerg til stierne på Lyngbos Hede.

Ovennævnte skal afhjælpe de gener, naboer til bjerget har, idet mange besøgende går ned ad Tuttesbjerg på vestsiden og dermed krydser de private grunde.

Stien vil blive markeret med lave stolper, der markerer gangsti, og senere med farvemarkering indgå i nettet af vandre- og motionsstier i området. Arbejdet forventes udført i september.

Plancher i eksisterende kortstandere vil blive udskiftet med et opdateret oversigtskort med de officielle stier udarbejdet af SNS.

Skov- og Naturstyrelsen vil efterfølgende udarbejde en vandretursfolder for Blåbjerg Klitplantage med farvemarkerede ruteforslag omfattende også GHS' stier omkring Tuttesbjerg og til havet.

DET TABTE LAND

I foråret 2008 udkom en længe ventet fortælling om magten over det danske landskab: Det tabte land.

Bogen er skrevet af journalist, forfatter og samfundsdebattør Kjeld Hansen, der i en mastodont af en bog - mere end 800 sider - giver

en veldokumenteret oversigt 3 århundreders landskabsændringer - nogle vellykkede og visionære og mange fejlslagne og brutale landvindings-/skovplantningsprojekter af søer, fjorde, moser, enge, åer og hedestrækninger. ➡

At værdifulde landskabs- og naturformer bare gik til grunde, betød intet.

Selv sagkundskabens saglige indsigelser blev fejlet af bordet. Landvindingssagen tålte hverken faglighed, saglighed eller viden, men var ene og alene baseret på den rette tro.

Allerede H.C.Andersen skrev om fænomenet i 1859: Skynd dig, kom! Om føje år heden som en kornmark står!

Men det var digteren

H.P.Holst, der i 1872 under indtryk af nederlaget i 1864 formulerede de efterfølgende års mantra: For hvert tab igen erstatning findes; hvad udad tabtes, det må indad vindes.

Ordene tilskrives fejlagtigt ingeniørkaptajnen og vejinspektøren, Enrico Mylius Dalgas, én af stifterne bag foreningen Det danske Hedeselskab, stiftet i 1866, men citatet kunne godt have været overskriften over de efterfølgende års virksomhed.

Kjeld Hansens værk er fundamentalt historien om de to mennesketyper, der går hånd i hånd op gennem landvindingssagens historie: Den troende og spekulanten. Den første med sin "sag", der er så stærk, at den gør blind for alle realiteter, og den anden, der kun tænker på egen vinding og rigdom. Den ene type møder vi i bogens to store afsnit om afvandingsprojektet Filsø.

I hele sin levetid oprettede Statens Landvindingsudvalg 2400 journalsager, hvoraf ca. 1800 gennemførtes. På kortet er alle realiserede projekter markeret med rødt. De ikke gennemførte projekter er angivet med grønt.

Fælles for de to typer var dog forventningen om, at staten pungede ud – øjensynligt uden nogen kontrol. Således også i Filsø-projektet, der først under og efter Anden Verdenskrig blev endeligt afsluttet.

Har man hang til kriminalhistorier, er denne bog alle 800 sider værd. Men den er ikke for sarte sjæle og deres barnetro på det demokratiske system. Selv har jeg tilbragt en rystende sommer i selskab med bogen og dens afsløringer af magtmisbrug, udygtighed, politisk sammenspisthed og usmagelig imødekommethed over for f.eks. den tyske besættelsesmagt.

Bogen er sprogligt sprudlende - underholdende, nøgtern, veldokumenteret og udstyret med fremragende illustrationer og noter.

At Kjeld Hansens ærinde er bevarelsen af dansk natur og der- ➡

med habitatsområder for et rigt dyre- og planteliv, inden det er for sent, skjuler han ikke.

Det er en bedrift, når der er mennesker, der tør råbe vagt i gevær – og i dette tilfælde uden at virke énøjet.

Hvis man vil vide mere om den private forening Hedeselskabet, og hvordan også den formåede at malke samfundet - hvis man vil vide noget om det nu nedlagte Statens Landvindingsudvalg, der oprettede 2400 journalsager og gennemførte 1800 - hvis man vil vide noget om Jeppe Aakjærs kamp mod ”jysk naturs Indre mission – lige så kold uforstående, lige så doktri-

nær nyttehildet og skønhedsblottet – kun på andre felter” – hvis man vil vide noget om Danmarks Naturfredningsforenings historie - dens hidtidige usle arbejdsvilkår og dens stadige kapløb også med vor tids investorer og myndigheder – er Det Tabte Land et must.

For os ved Henne Strand er den yderligere et fundament for forståelsen af historien bag Filsø og visionen om søens fremtid. Men også indirekte en formaning om, at grundejerne i Henne Strand er de nærmeste – og måske de eneste – til at passe på den natur, vi er så privilegerede at omgive os med.

phj

Henneprofiler

Vi er på besøg i Åhytten hos Lotte Bylow, der sammen med Ebbe Hinz har skrevet og fortalt om Henne Strands historie, bl.a. i grundejerforeningens medlemsblad.

Her er et pragtfuldt vue ud over Mølleåens bredder og den næsten uberørte klitrække syd for åen – i denne sommer med brølende køer. Mod vest skimtes åens udløb i havet. Dette er Lotte Bylows meget hyggelige Paradis, og hver sommer skifter hun villaen ved Gentofte Sø ud og bor her i 4-5 måneder. ➡

Ud over sin store grund her ejer Lotte Bylow et stort ubebygget hedeområde i den anden ende af Gejlbjergvej.

Åhytten er hendes andet bosted ved stranden. De første mange år boede familien ved gangbroen over åen for så i 1961 at bygge det hus ude på heden hvor hun bor alene i dag.

Og det er et rigtigt sommerhus – eller snarere en sommerhule – med egne malerier i flere lag på væggene, med strandfund og de forunderligste miksturer lavet på områdets urter i hjørner og på hylder. Ingen 2-er eller 3-er-sofa.

Lotte Bylow er naturmenneske. Solen sørger for den nødvendige elektricitet i huset, kakkelovnen for varmen og cyklen er hendes transportmulighed. Hun har ganske enkelt valgt at leve primitivt og i nærkontakt med den natur, der fylder hendes hverdag, hendes malerier og akvareller – ja, og altså hendes flasker.

Lotte Bylow er en bestemt dame – en personlighed. Én og anden ville nok tænke en Mutter Skrap, og Deres redaktør bliver da også med det samme stillet til regnskab for alle de senere års trykfejl i medlemsbladet. Det giver en rigtig god stemning. Heldigvis kan bladets illustrator, Jørn Bjerre, se, at der skjuler sig en blid kvinde bag facaden.

Men hendes pertentlighed kommer også til udtryk i omsorgen for vores fælles natur, vores måde at færdes i den og vores måde at bebygge den

på. Og her er ingen nåde, for hun har siden den allerførste barndom lært af de gamle på stedet, hvordan man færdes her, og hvordan man behandler naturen.

Det var også de gamle, der blev opsøgt, da hun sammen med Ebbe Hinz begyndte at forske i barndommens oplevelser og møderne med de rigtige vestjyder. De tog ud for at interviewe dem med kamera og båndoptager og for at tilegne sig kopier af gamle fotografier, så de stump for stump kunne sikre sig dokumentation for Henne Strands begyndelse og om de mennesker, der skabte stedet: Katrine Beck Thomsen, Oda Pårup, Aksel Dahl, strandens første købmand, Hans Karl, Ravmads og Hans Gammeltoft, der sørgede for at gøre den første vej ud til stranden farbar – for blot at nævne nogle få.

Både her i bladet og ved foredrag i Solfang, Stausø Kro og på Strandgården er utallige medlemmer blevet berigede af deres omfattende viden. Måske fordi den er båret af forundring over tildragelser og levevilkår.

Og netop af respekt for fortiden prøver Lotte Bylow på denne måde at håndhæve strandens, klitternes og hedens uskrevne leveregler uden at lægge fingrene imellem.

Hos Lotte Bylow får man besked. Hun pakker ikke sine meninger ind. Det har sikkert en pris, men hvor er det befriende.

phj

Himlen over Henne

Lektor, cand.scient. Søren Frandsen
Institut for Fysik og Astronomi, Århus Universitet

De fleste sommerhusejere i Henne bor det meste af året i en eller anden by. Her er der i mange tilfælde masser af gadebelysning og andet bylys, som gør at man ikke kan se himmelen klart. Man ser kun de klareste stjerner og planeter.

Kommer man så til Henne er det en helt andet sag. Især i august, når de lyse nætter slutter og det er nymåne, er himmelen som et tæppe af lys, så man har fornemmelsen af at gå i en stor kuppel. I august står Mælkevejen højt på himmelen, så man får et godt indtryk af de mange stjerner, som den består af. Man kan ikke tælle dem alle men ved, at der er omkring 100 milliarder stjerner.

Sommerens stjernebilleder er nemme at se fra Henne, især fra en klittop med et godt 360 graders udsyn. På en god aften kan man se stjernerne næsten helt ned til horisonten. Jeg kan stadig huske da kometen Hale-Bopp passerede Jorden i 1997. Man kunne se kometen i ugevis og da jeg var i Henne og gik op på klitten bag huset, stod kometen i mod nord ganske lavt over klitterne. Det lignede en nytårsraket. Hale Bopp kunne ses i usædvanlig lang tid med det blotte øje.

Billedet er taget i Kroatien

Prominente stjernebilleder i august er Andromeda, Pegasus, Lyren, Svanen og Ørnen. De tre klareste stjerner i de tre sidstnævnte udgør det som kaldes sommertrekanten. De tre stjernebilleder ses midt på stjernehimmelen og de tre stjerner som udgør sommertrekanten hedder Altair, Deneb og Vega.

I stjernebilledet Andromeda finder man den nærmeste store galakse, som faktisk er noget større end Mælkevejen. Det er en spiralgalakse ligesom vores Mælkevej, og man kan ane den på himmelen med det blotte øje. Man ser imidlertid kun de ret så

lysende centrale dele. I virkeligheden strækker Andromeda galaksen sig over et område der er lige så stort som Månen. Man finder den til venstre på stjernehimmelen ovenover stjernebilledet Pegasus. Den har betegnelsen M31, men denne tekst står på hovedet på figuren.

I august 2008 kunne man se Jupiter højt på himmelen mod syd om aftenen. Den er væk i oktober, men til gengæld vil himmelens klareste objekt Venus, efter Sol og Måne, stå mod vest over havet efter solnedgang, hvis man tager en solnedgangs spadseretur til stranden.

Foredraget den 16. oktober fortæller om himmelen, men også lidt om de ting man ikke direkte kan se. Med de enorme kikkerter der nu er til rådighed og den moderne teknologi bagved, har astronomerne de seneste år gjort den ene opdagelse efter den anden, som viser at Verden/Universet er mere fantastisk end de fleste mennesker forestiller

sig. Det overgår den meste science fiction. Et par af de mere spændende eksempler, som ikke kræver stor indsigt i fysikkens love, bliver præsenteret.

**Søren Frandsens
foredrag
Himlen over Henne**

**finder sted
torsdag den 16. oktober
kl. 19 i Solfang.
Der er fri adgang.**

Nymindesgab Museum

– museum for store og små

Er du kunstinteressert, vil du kende historien fra oldtid til nutid på Blaabjereggen eller er du den mere nysgerrige type der gerne vil have lov at røre og prøve tingene selv, så har Nymindesgab Museum noget at byde på.

Udstillingen

Museets udstilling har omkring 200 malerier med motiver fra egnen, malet af både kendte og mindre kendte kunstnere, der kan nævnes Laurids Tuxen, Johannes Larsen og Christian Lyngbo.

Den kulturhistoriske del af udstillingen kan ses i sammenhæng med malerierne og spænder fra sejlads, fiskeri og redningsvæsen over håndværk og jagt til Lønnepigen og andre spændende arkæologiske fund.

Frilandsområdet

Et dagligliv uden fjernsyn, køleskab og WC, i dag helt uvirkeligt for det fleste.....men så lang tid siden er det faktisk ikke at det var virkeligheden i de danske hjem.

På Nymindesgab Museum Friland kan man opleve hvordan livet blev levet i mellemkrigstiden. Her er ind-

rettet et kulturmiljø med et håndværkerhjem, køkkenhave og hønsehold, samt en savmølle hvor tømmeren havde sit virke. Året igennem er der aktiviteter i hus og have for hele familien. Gå på opdagelse i Tømmerens Hus, sid i stuerne og smag kaffe fra Madam Blå, måske er der bagværk til. Prøv gamle lege, kan du stadig huske at gå på stylder? Hjælp med at luge i køkkenhaven, kig med ved bierne, måske har hønsene lagt et æg eller to der skal samles ind.

Savmøllen danner året igennem rammen om levendegørelse af gamle håndværks- og husflidstraditioner. På frilandsområdet kan man også se hvalhuset med skelettet af en strandet kaskelothval.

Formidlingen

Museets kultur-/naturformidler laver aktiviteter på frilandsområdet for museets gæster og har guidede ture i Blaabjerg området. Dels faste ture gennem hele sæsonen ved Nymindesgab men også ture på bestilling for grupper, skoleklasser og institutioner.

Merete Vigen Hansen, aug. 2008

Fakta

Nymindegab Museum er 2 år gammelt og en del af Varde museumsvesen. Information om ture og arrangementer fås hos museets kultur-/naturformidler, Merete Vigen Hansen. Tlf: 2938-6620. Mail: mvh@vardemuseum.dk
Se mere om Nymindegab Museum og aktivitetskalender på www.vardemuseum.dk
Museets folder kan fås på turistkontoret ved Henne Strand.

To pensionater ved Henne Strand

Henne Klit og Klitgården

- eller fru Jacobsens Pension

Af Lotte Bülow og Ebbe Hinz

Henne Klit

Lidt øst for Hennehus, Henne Strands første bygning, ligger en anden to-etagers murstensbygning. Det er Henne Klit. I dag et hus indrettet med ejerlejligheder, men oprindeligt bygget som pensionat. Det var to søstre fra Oksbøl: Rigmor og Marie Pedersen, der engang i 30-erne opførte bygningen. Ligesom tilfældet var ved de fleste af de personer, der oprettede pensionaterne ved Henne Strand, havde de to søstre heller ingen professionel baggrund – Rigmor var uddannet sygeplejerske og Marie var lærerinde. De var i slægt med familien Nissen, der ejede Hennegård og også havde ejet alle klitterne og områderne langs Henne Strand. Herved var de to søstre formodentlig godt kendt med Henne Strand og kunne drømme om, at man

om sommeren kunne tjene penge på at holdet pensionat for tilrejsende feriegæster. Det kom tilsyneladende til at gå godt. Henning Nissen på Hennegård husker, at han som dreng, når sommeren var slut, kørte med hele familien fra Hennegård i hestevogn ud til Henne Klit for at drikke eftermiddagskaffe.

I besættelsestidens sidste år var hele området afspærret og bygningen blev inddraget til tysk indkvartering, og efter krigen var det ikke let at få begyndt på ny. I 1948 blev Henne Klit solgt til Københavns Kommunes Lærerindeforening, som igennem flere år brugte den som feriekoloni for københavnske skolebørn. Da lærerindeforeningen så i 1955 også erhvervede Henne Bad, der lå godt lige ud til havet og stranden, blev Henne Klit i 1959 solgt fra. I dag er bygningen indrettet til selvstændige ejerboliger

Klitgården

Klitgården adskilte sig allerede ved opførelsen i 1937 fra alle de øvrige pensionater, der i denne periode blev bygget ved, at det ikke var en lokal beboer, men en københavner og endda en kvinde, der stod bag byggeriet af den store og smukke stråttækte murstensbygning. I hastig rækkefølge fik Henne Strand i løbet af 30-erne en række pensionater ofte med navne efter ejerne. Der var Brinks, Baggers og nu kom "Fru Jacobsens Pension". Hvordan hun som københavner havde fundet vej til det ukendte Henne Strand vides ikke.

I en meget lang årrække fra 1937 - 61 drev hun sit meget besøgte pensionat, der var kendt for at huse gæster, der ønskede fred og ro og lidt eksklusive omgivelser. Under besættelsen blev huset som så mange andre af områdets hoteller og pensionater inddraget og benyttet til indkvartering af tyske soldater. Endnu i dag bevares et minde fra denne tid. En soldat har den 6. marts 1945 i bunden af en skrivebordsskuffe skrevet på tysk: "Her har jeg siddet pint af længsel i mange timer. Jeg glæder mig til at blive fri og begynde forfra".

Efter krigen måtte også fru Jacobsen begynde forfra og pensionen fik navnet Klitgården. Da hun i 1961 afhændede pensionatet til ... Frederiksen flyttede hun alligevel tilbage hver sommer, men nu i et hus på Blåbjergvej. Indtil sin død boede hun om sommeren her sammen med sin søn, den anerkendte, abstrakte maler, Holger Jacobsen, der

fik indrettet et mindre atelier ved siden af sommerboligen.

I dag drives Klitgården af et ungt par, Bettina Plaugborg og Bruno Frederiksen. Han er tredje generation efter farfaderen, som købte pensionen af fru Jacobsen. Faderen, Karlo Frederiksen, overtog sammen med sin hustru pensionatet fra 1965 – 2004. Samtidig fungerede han som klitfoged ved Henne Strand.

Igennem tiderne har pensionatet gennemgået flere moderniseringer, men både udvendigt og indvendigt har Klitgårdens ejere sat meget ind på, at alt skulle se ud, som da huset var ungt: vægge med de rigtige farver og omgivelserne indrettet på en skånsom måde med have og siddepladser for pensionærerne. Inde er der mange møbler fra bedstefars tid, og aftenkaffen for beboerne serveres som i gamle dage, så de kan fornemme lidt af den gamle pensionsstemning. For at imødekomme kravene om moderne faciliteter bygges der en ny fløj ved siden af det gamle hus, men stilen fra 30-erne fastholdes.

UDVIKLINGSSTRATEGI

2007 – 2019 I VARDE KOMMUNE

Grundejerforeningerne Hejbøl og Henne Strands hørings svar fik tilslutning fra 16 andre sommerhusforeninger i kommunen.

Med afsæt i den forestående Udviklingsstrategi 2007-2019 fremlægger nedenførte grundejerforeninger hermed vore bemærkninger og synspunkter til det igangværende - udmærkede arbejde med udviklingsstrategien for Varde kommune.

Den vigtigste faktor i Varde kommunes tilbud og muligheder på det rekreative og på turistområdet, er natur- og sommerhusområderne ved Vestkysten.

Her har kommunen en unik destination baseret på et unikt natur- og havmiljø, som tiltrækker folk, turister og naturelskere fra hele landet og store dele af udlandet. Allerede nu kan der flere steder tales om helårsturisme, der dels er af uvurderlig økonomisk betydning for det lokale erhvervsliv, dels slider både på fællesfaciliteter, natur og infrastruktur.

Områderne har samtidig en stadig stigende afsmitning og betydning for kommunens økonomi.

Af forslaget til udviklingsstrategi fremgår det, at kommunen vil understøtte initiativer, hvor nye aktører og turismeformer opstår ud af det forhåndenværende potentiale. Bl.a. peges der på landbrugets interesseorganisationer som centrale samarbejdspartnere.

Udviklingen af turismen er i for-

slaget lagt i hænderne på Varde Erhvervs- og Turistråd i samarbejde med Den Lokale Aktionsgruppe og de af kommunen udpegede råd.

Men intet sted i forslaget optræder grundejerforeningerne, der repræsenterer de mennesker, der i vid udstrækning ejer de områder – herunder de fredede og frit tilgængelige områder – som er grundlaget for den eksisterende turisme.

Herudover forbigås det, at en del af lokaltrafikken sker på private veje, hvis vedligehold og udvikling påhviler grundejerforeningerne og dermed sommerhusejerne.

Det samme gælder områdernes offentlige stier, der ofte går gennem private matrikler, hvis vedligehold også i et vist omfang varetages af grundejere og grundejerforeningerne.

Også opgaver omkring naturbeskyttelse, -genopretning og – vedligehold optager flere grundejerforeninger. Ofte i et samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen.

På den baggrund forekommer det overraskende, at grundejerne i sommerhusområderne ikke synes sikret indflydelse i planlægningen af fremtidens turismeudvikling – herunder de initiativer, der opstår i samarbejdet mellem kommune og ”forskellige interessenter”. Og i den sammen-

hæng savnes anvisninger på, hvorledes det fremover sikres, at der ikke gennemføres initiativer, bebyggelser mv. der er i modstrid med grundejernes ønsker om at sikre en bæredygtig udvikling i de unikke naturområder. Grundejerforeningerne skal derfor foreslå, at deres repræsentanter dels bliver "fødte" deltagere i det arbejde, der foregår i de kommunalt nedsatte råd, dels bliver udtaleberettigede i sager vedrørende initiativer, der påvirker de lokale vilkår, og som sådan ikke bare bliver omtalt som interesse-organisationer.

Det drejer sig om en fortsat udtalelsesret i forbindelse med større byggerier, dispensationsansøgninger, udtalelsesret i forhold til kommende oplevelsesruter – herunder en stærkt påkrævet udvidelse af cykelstinet - udtaleret/pligt vedrørende husbyggerier, deres størrelse, placering, materialevalg, farver og gerne arkitektoniske udformning.

I den forbindelse tænkes også på det lokale handels- og erhvervsbyggeri, hvor et lokalt samarbejde mellem kommune, handelsstandsforening og grundejerforening ville være naturligt.

Det er således grundejerforeningernes holdning,

- at der i den fremtidige strategi skal tages stort hensyn til, at eksisterende områder bibeholdes i deres præg, for fortsat at sikre det unikke som vestkystområdet står for i dag – kvalitetsferie i et naturskønt område. Større hensyn, end der hidtil er blevet udvist.

- at sommerhusområderne fortsat skal fremstå som attraktive ferieområder, indpasset i naturen med beplantninger der tager hensyn til den omgivende natur og bevarer områdets præg.
- at de enkelte sommerhusområder bevarer deres præg i samklang med naturens omgivelser
- at bebyggelse respekterer det omgivende landskab/bymiljø med hensyn til placering, form, materialevalg og farver.
- at der mellem de enkelte sommerhusområder bevares de eksisterende skovområder der danner basis for vildtkorridorer
- at små kiler, "huller" og tilstødende mark ved eksisterende sommerhusområder ikke "fyldes op" med tæt bebyggelse, men bibeholdes af hensyn til det rekreative i naturen og sikre vildtets vandring i området
- at sikre balancen mellem naturområderne, det åbne land, mark og skov og klitter bevares.

Hovedtemaet fremover bør derfor som i dag være, kvalitet frem for kvantitet. Dette synspunkt håber vi, vi deler med Varde kommune.

For i det videre strategiarbejde at sikre den nødvendige dialog mellem Varde kommune og grundejerne, skal vi afslutningsvis opfordre kommunen til at indkalde grundejerforeningerne til fællesmøde for drøftelse af ovennævnte, og på den baggrund sikre, at det fælles mål om en bæredygtig udvikling baseret på kvalitet frem for kvantitet i vore unikke naturområder opnås.

Afsender:
Knud Sørensen
Spurvevej 15
6851 Janderup

GRUNDEJERFORENINGENS BESTYRELSE

- Formand:** Evald S. Klausen, Orionvej 1-3, 7430 Ikast.
Tlf. 9715 6422 el. 4074 9694. e-klausen@spectre-as.dk
- Næstformand/kasserer:** Knud Sørensen, Spurvevej 15, 6851 Janderup
Tlf. 7525 8642 el. 4036 9008. kbs-privat@get2net.dk
- Sekretær:** Jens Husted, Kastanielunden 69, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 7514 2642. jhusted@esenet.dk
- Vejansvarlig:** Hans Kirchner, Jagtvænget 57, 6710 Esbjerg V
Tlf. 7511 6213 el. 2324 9511. Kirchner@esenet.dk
- Redaktør m.m.:** Poul Holm Joensen, Bellevuevej 8, 5700 Svendborg
Tlf. 622 24947 el. 2944 5960. poulholmjoe@mail.tele.dk
- Suppleanter:** Hans Kjærgaard Jespersen, Kvædevej 10, 7200 Grindsted
Telf. 75323926.
Peter Jochumsen, Klitvej 7, 6854 Henne, telf. 75222002

Ekstraeksemplarer af bladet kan afhentes hos Købmand Hansen.
Se også www.GHS-Henne.dk

Redaktion: Poul Holm Joensen
Illustrationer: Jørn Bjerre
Fotos: Ebbe Hinz, Knud Sørensen, Michael Jensen, PHJ
m.fl.
Redaktionen afsluttet den 16. september 2008
www.ghs-henne.dk

**Ordinær generalforsamling afholdes
lørdag den 4. april 2009 kl. 14
i Blåbjerg Friskole, Stausø.**